Europas från Digne i södra Frankrike genom Schweiz, Sydtyrolen och Tyskland till Bosnien, Bukovina, Banatet och Sydryssland. Öfverallt lokal och sällsynt.

E. G. Vretlind.

Förpuppningen af Cossus cossus L. — Fil. kand. OSSIAN DAHLGRENS slutsatser i föreg. årgång af denna tidskrift, h. 1—2, vill undertecknad med min lilla erfarenhet bestyrka, då den ledt mig till just samma reflexioner. De två puppor, jag hittills sett i det fria, sutto, den ena i jorden (gräsvall) i en vägkant i björkregionen i Leirdalen i Jotunheimen, Norge, den andra i kanten af en trottoar i Falun i själfva jordbrynet intill ett plank; i *Cossus*-hål i trädstammar har jag hittills icke funnit någon. I Die Schmetterlinge Europas säger SPULER om artens förpuppning: »an der Wurzelkrone des Baumes oder in der Erde». Vore det för att söka nya värdväxter, som larverna utvandrade i augusti, borde man väl träffa sådana kringströfvande af olika storlekar och icke blott fullväxta, såsom det synes mig vara regeln. Nog tyckes det enklast att antaga, att det är den vanliga vandringsoron före inspinnandet till förpuppning, som drifver dem ut.

E. G. Vretlind.

Förpuppningen af Cossus cossus L. — Herr K. V. OSSIAN DAHLGREN nämner i sin uppsats med ovanstående titel i Ent. Tidskr. för i år (1911) sid. 79 ff., att han påträffat larven till *Cossus cossus* förpuppad i jorden. Detta torde ej vara någon större sällsynthet. Vid uppfödning af *Cossus*-larver har jag aldrig sett dessa förpuppa sig inuti själfva trädet, utan ha de spunnit sin kokong af jordpartiklar och afgnagda trä- och barksmulor och detta, ehuru ofta en större träkloss varit att tillgå. En gång hade larven lyckats rymma ur sitt fängelse och hittades sedan inspunnen mellan ett par böcker; hade ej gnagt något af böckerna, utan hade med stöd af dem spunnit en svafvelgul, mjuk, tunn, halfgenomskinlig, seg kokong, inom hvilken larven låg död och förtorkad.

I mars—maj har jag flera gånger under större och mindre stenar funnit fullväxta larver, liggande i en relativt rymlig håla, i hvilken de tydligen öfvervintrat. Några gånger ha myror haft sitt samhälle under samma sten, så att t. o. m. *Cossus*-larven synts ligga midt inne i detsamma, utan att dock på minsta sätt oroas af myrorna. Att dessa larver åter skulle gå in i en trädstam eller stubbe för att förpuppa sig är väl knappast troligt, utan håller jag före, att de förpuppa sig i jorden.

I midten af maj förra året (1910) fann jag under en stam en kokong till *Cossus*, förfärdigad af jordklumpar. Då stenen lyftes upp, följde kokongen med, fäst vid stenens undersida.

Den var dock lätt att lossa därifrån; den öppnades försiktigt och visade sig innehålla en larv. Förpuppningen ägde sedan rum den 17 maj och fjäriln lämnade puppan den 14 juni. Puppan hade dessförinnan arbetat sig helt ut ur kokongen och låg fritt på den fuktiga jorden i förvaringsburken. Exemplaret, som var en hona, lade den 15 juni flera högar med ägg (inblandade med hårfjäll från bakkroppen), dels på jorden, dels på burkens väggar, dog kort därpå. Kokongen, hvilken jag förvarar, var något öfver 60 mm. lång och c:a 20 mm. bred vid midten med något smalare, afrundade ändar, yttre ytan skroflig och ojämn, den inre väl glättad.

Orsaken till att larverna stundom förpuppa sig i jorden är kanske den, att de förut vistats i stammar eller grenar, som varit för smala att tillåta en vågrät gång, tillräckligt rymlig och skyddande för förpuppningen.

Att larven till *Cossus cossus* stundom undergår sin förvandling i jorden, är förut kändt, som framgår ur A. E. Holmgrens bok: »De för träd och buskar nyttiga och skadliga insekterna.» Stockholm 1867, där han efter att först ha nämnt, att förpuppningen äger rum inuti trädet, säger: »Någon gång sker förpuppningen i jorden.»

Stockholm i dec. 1911.

Frithiof Nordström.

Om Trichius fasciatus L. — Hvar lefver larven till *Trichius fasciatus?* Jag har ej sett någon uppgift härom utom i lektor G. Adlerz uppsats i Ent. Tidskr. 1911: *Cetonia aurata* och *Trichius fasciatus* i myrbon», där han sid 45 nämner, att han funnit puppa och nykläckt imago i murken björk i ett bo af *Myrmica ruginodis*. Som jag nyligen uppfödt några *Trichius*-larver, af hvilka visserligen endast en blef fullbildad, torde kanske ett meddelande härom vara af intresse.

Den 28 maj 1911 fann jag i Tumba, Södermanland, i en kullfallen, murken björkstam några »*Cetonia*-liknande larver, gråhvita med ljusbrunt hufvud, ljusgula ben, gulröda trakémynningar, ryggen med korta, gulröda borst. Längd 15—25 mm. Fortskaffar sig på slät yta dels krypande med hjälp af benen, dels liggande på sidan.» (Det citerade ur mina dagboksanteckningar.) Larverna lades tillsammans med stycken af murken björk och tallbark i en bleckburk med ett lager jord på bottnen. Det hela fuktades då och då med litet vatten.

I oktober sattes burken upp på en vind. Det mesta af burkens innehåll var då söndergnagt till smulor, äfven i tallbarken voro stora hål utgräfda (kanske af brist på murket trä). Af de ursprungliga 5—6 larverna återstodo endast 2,

[1] I hvilken *absolut* ej fanns några myror.